

## KARTA OBIEKTU

**Grób (mogiła), mogiła zbiorowa, kwatery, cmentarz wojenny**

**WOJEWÓDZTWO : Świętokrzyskie**

**POWIAT : Kielecki**

**GMINA : Nowa Słupia**

**1. Miejscowość : Święty Krzyż**

**2. Rodzaj obiektu : cmentarz**

**3. Liczba pochowanych : 6000 jeńców Radzieckich**

W tym zidentyfikowanych : 6000 jeńców Radzieckich

**4. Nazwa lokalizacji : Bielnik - cmentarz jeńców Radzieckich, na Północnym stoku góry**

**5. Rodzaj lokalizacji : cmentarz**

**6. Dawna nazwa miejscowości : Święty Krzyż**

**7. Nr działki : 2039 obręb Nowa Słupia**

**8. Opis lokalizacji : Święty Krzyż - polana w lesie od drogi królewskiej po lewej stronie w kierunku Nowej Słupi**

**9. Opis topografii ( opis położenia obiektu w terenie, mapki, szkice, zdjęcia )**

**10. Opis obiektu : cmentarz jeńców Radzieckich zbudowany z pomnika o wymiarach 5600/3200cm – materiał piaskowiec : biała rzeźba przedstawiająca postacie ludzkie zatopione w skałach pod spodem namalowana czerwona gwiazda z gałązką drzewa oliwnego obok niej czarny napis : "WIECZNA PAMIĘĆ I SŁAWA SZEŚCIU TYSIĄCOM JEŃCÓW RADZIECKICH ZAMORDOWANYM PRZEZ HITLEROWCÓW W WIEZIENIU NA ŚW. KRZYŻU W LATACH 1941 - 43"** Na cmentarzu znajdują się również poletka otoczone cokołami na których znajdują się płyty granitowe z czerwonymi gwiazdami w środku, alejki pomiędzy poletkami wyłożone są kostką betonową.

**11. Nazwa obiektu : mogiła jeńców Radzieckich**

**12. Lokalizacja : Święty Krzyż - polana w lesie od drogi królewskiej po lewej stronie w kierunku Nowej Słupi**

**13. Ochrona konserwatorska : obiekt wpisany do gminnej Ewidencji zabytków**

**14. Właściciel działki : Świętokrzyski Park Narodowy**

**15. Zarządca działki : Świętokrzyski Park Narodowy.**

**16. Nr obiektu ( np. w ewidencji zabytków )**

- obiekt wpisany w Gminnej Ewidencji Zabytków.

**17. Opis obiektu : cmentarz jeńców Radzieckich zbudowany z pomnika o wymiarach 5600/3200cm – materiał piaskowiec : biała rzeźba przedstawiająca postacie ludzkie zatopione w skałach pod spodem namalowana czerwona gwiazda z gałązką drzewa oliwnego obok niej czarny napis : "WIECZNA PAMIĘĆ I SŁAWA SZEŚCIU TYSIĄCOM JEŃCÓW RADZIECKICH ZAMORDOWANYM PRZEZ HITLEROWCÓW W WIEZIENIU NA ŚW. KRZYŻU W LATACH 1941 - 43"** Na cmentarzu znajdują się również poletka otoczone cokołami na których znajdują się płyty granitowe koloru szarego z czerwonymi gwiazdami w środku, alejki pomiędzy poletkami wyłożone są kostką brukową koloru szarego.

**18. Bibliografia : W październiku w 1941 r. pędzono pieszo od strony Kielc w kierunku Łysej Góry przymusową jeniecką kolumnę. Byli to żołnierze jak i cywile. W**



zimnych celach wynędziali, głodni, zaczęli masowo umierać. Wkrótce wybuchła epidemia tyfusu plamistego powodując wysoką śmiertelność jeńców, których umierało dziennie 50 – 70 osób. Zwłoki wywozili za obręb murów, gdzie grzebano w masowych grobach w poniższej polanie Bielnik – spoczywa tam 6 tysięcy jeńców Radzieckich.

**19. Rok powstania obiektu: lata 70 –te, kompleksowy remont w latach 2012-2016**

**20. Opis powstania obiektu** ( okoliczności powstania obiektu )

- obiekt powstał etapowo ze środków Wojewody Świętokrzyskiego, Federacji Ambasady Rosyjskiej, Rada Ochrony Pamięci

**21. Autor projektu-**

- brak danych

**22. Okres historyczny :** Okres II wojna światowa. W październiku w 1941 r. pędzono pieszo od strony Kielc w kierunku Łysej Góry przymusową jeniecką kolumnę. Byli to żołnierze jak i cywile. W zimnych celach wynędziali, głodni, zaczęli masowo umierać. Wkrótce wybuchła epidemia tyfusu plamistego powodując wysoką śmiertelność jeńców, których umierało dziennie 50 – 70 osób. Zwłoki wywozili za obręb murów, gdzie grzebano w masowych grobach w poniższej polanie Bielnik – spoczywa tam 6 tysięcy jeńców Radzieckich.

**23. Podstawy zakwalifikowania :** jeniec wojenny

**24. Przynależność :** Żołnierze Radzieccy oraz ludność cywilna Radziecka.

**25. Osoby :** 6000 jeńców Radzieckich pomordowanych przez hitlerowców w więzieniu na Św. Krzyżu. w październiku w 1941 r. pędzono pieszo od strony Kielc w kierunku Łysej Góry przymusową jeniecką kolumnę. Byli to żołnierze jak i cywile. W zimnych celach wynędziali, głodni, zaczęli masowo umierać. Wkrótce wybuchła epidemia tyfusu plamistego powodując wysoką śmiertelność jeńców, których umierało dziennie 50 – 70 osób. Zwłoki wywozili za obręb murów, gdzie grzebano w masowych grobach w poniższej polanie Bielnik – spoczywa tam 6 tysięcy jeńców Radzieckich.

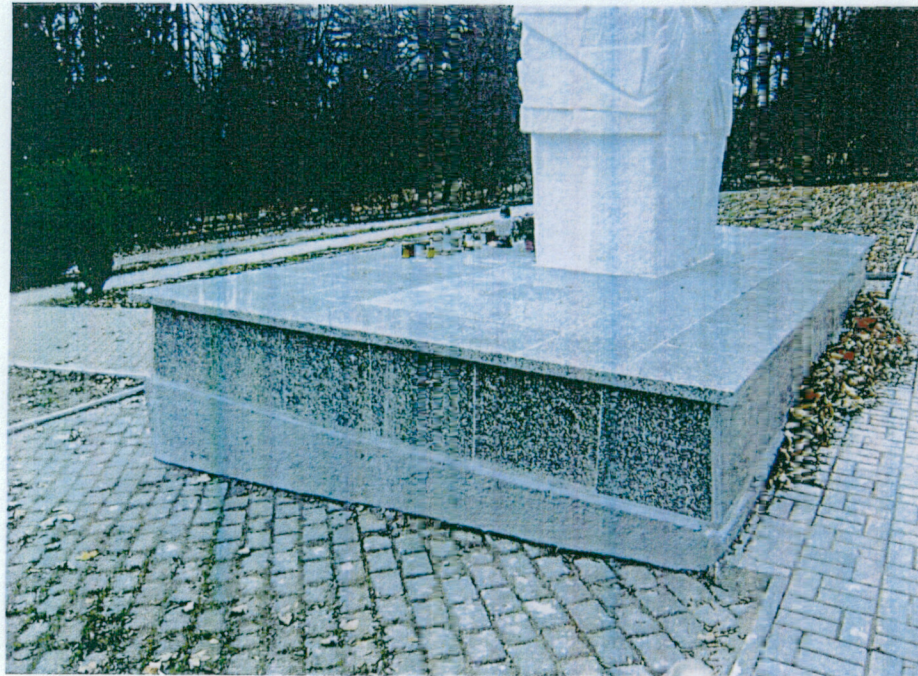
:

*Janusz Kuciel*



CMENTARZ

NA JU. KRZYŻU









**Wykaz Grobów i Cmentarzy Wojennych na terenie Gminy Nowa Słupia związanych z pochówkiem stan na dzień 19.09.2018r.**

Lp.	Miejscowość	Rodzaj Obiektu	Lokalizacja	Przynależność
1	Paprocice	mogiła	Dz. nr 28 osoba prywatna	Ludność cywilna
2.	Nowa Słupia	Mogiła zbiorowa	Działka nr ewid. 1373 cmentarz parafialny	Mieszkańcy Milanowskiej Wólki ludność cywilna
3.	Nowa Słupia Zygmunt Hempel	mogiła	Działka nr ewid. 1373 cmentarz parafialny	Żołnierz
4.	Bartoszewiny	Mogiła zbiorowa	Działka nr ewid. 251/3 Lasy Państwowe	Ludność cywilna
5.	Nowa Słupia	mogiła zbiorowa	Działka nr ewid 1373 cmentarz parafialny	Powstańcy i żołnierze I i II w.św.
6.	Nowa Słupia	mogiły cmentarz wojenny z I w.św.	Działka nr ewid. 1373 cmentarz parafialny	Cmentarz wojenny z I w. św.
7.	Nowa Słupia Kazimierz Pożarzycki	mogiła	Działka nr ewid. 1373 cmentarz parafialny	Ludność cywilna uczeń tajnej szkoły
8.	Hucisko	mogiła	Działka nr ewid 721	Ludność cywilna - dzieci
9	Dębno	mogiła zbiorowa	Działka nr ewid 530/1	Ludność cywilna
10.	Święty Krzyż	cmentarz	Działka nr ewid 2023 ŚPN	Żołnierze radzieccy i ludność cywilna radziecka
11.	Nowa Słupia Skalka	Mogiła zbiorowa	Działka nr ewid. 2023 ŚPN	Ludność cywilna

*Janina Kienel*

WÓJT  
*Andrzej Gąsior*